

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 3

I brev af 4. oktober 2023 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

26. oktober 2023
Sagsnr.: 23/16905

Alm. del – spørgsmål 3:

Vil ministeren sende en oversigt over, hvilke love inden for ministeriets lovgivningsområde, der har indsat en revisionsbestemmelse, er undergivet lovovervågning, eller hvor der på anden vis er besluttet/givet tilsagn om overvågning/evaluering, med angivelse af temaet for revision/evalueringen/overvågningen, og hvilken frist der er fastsat for det enkelte initiativ?

Svar:

Med udvalgets henvisning til »revisionsbestemmelse« har Børne- og Undervisningsministeriet lagt til grund, at udvalget ønsker oplyst, hvilke love på ministeriets område der indeholder en bestemmelse om, at der i et nærmere angivet folketingsår skal fremsættes forslag om revision af loven. Der henvises til pkt. 2.7.8 og pkt. 8.8 i vejledning nr. 9539 af. 26. juni 2018 om lovkvalitet.

Med udvalgets henvisning til »lovovervågning« har Børne- og Undervisningsministeriet lagt til grund, at udvalget ønsker oplyst, hvilke love på ministeriets område der indeholder tilkendegivelser i f.eks. et lovforslags bemærkninger om, at Børne- og Undervisningsministeriet vil udarbejde en rapport om erfaringerne med den pågældende lovgivning. Der henvises til pkt. 8.9 i vejledning nr. 9539 af. 26. juni 2018 om lovkvalitet.

Med udvalgets henvisning til »hvor der på anden vis er besluttet/givet tilsagn om overvågning/evaluering« har Børne- og Undervisningsministeriet lagt til grund, at udvalget ønsker oplyst, hvor der i øvrigt måtte være givet tilsagn af ovenstående karakter, som ikke er indeholdt i bestemmelser i lovgivning eller i et lovforslags bemærkninger men f.eks. i svar på spørgsmål fra Folketinget eller i politiske aftaler.

Endelig har Børne- og Undervisningsministeriet lagt til grund, at der er tale om overvågning eller evaluering, som endnu ikke er afsluttet.

Jeg kan på den baggrund oplyse følgende:

1. Følgende fremgår af lovforslag nr. L 30 om ændring af dagtilbudsloven (Bedre mulighed for udsat skolestart), jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 30 som fremsat, side 3 og 4:

»Der er afsat 2 mio. kr. i 2027 til en evaluering af reglerne. For også mere løbende at kunne vurdere betydningen af reglerne for udviklingen af skoleudsættelser, vil Børne- og Undervisningsministeriet herudover i perioden frem til og med 2027 følge udviklingen for så vidt angår skoleudsættelser, bl.a. ved hjælp af eksisterende data. Aftalekredsen vil blive orienteret om udviklingen på årlig basis, ligesom aftalekredsen forud for igangsættelse af evalueringen vil blive inddraget i forbindelse med afgrænsningen af evalueringens fokusområder. Partierne gør status på baggrund af evalueringen.«

2. Under udvalgets behandling af lovforslag nr. L 101 fra folketingsåret 2022-23 (2. samling) om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser (Udvidelse af lovens formålsbestemmelse og indførelse af obligatorisk seksualundervisning) tilkendegav jeg, at jeg var indstillet på at drøfte en evaluering af, hvordan seksualundervisningen er blevet implementeret på de gymnasiale uddannelser om et par år med gymnasieforligskredsen. Der henvises til svar på L 101 – spørgsmål 2.

3. Under udvalgets behandling af lovforslag nr. L 100 fra folketingsåret 2022-23 (2. samling) om ændring af lov om folkeskolen (Permanentgørelse af forsøg med internationale udskolingslinjer) tilkendegav jeg, at Børne- og Undervisningsministeriet vil sørge for, at der iværksættes en evaluering af loven med det formål at vurdere, i hvilket omfang muligheden for at undervise på engelsk i videre omfang bidrager til at fremme elevernes faglige kompetencer, herunder fremmedsprogskompetencer, lyst til at lære, trivsel, alsidige udvikling og uddannelsesparathed. Evalueringen skal endvidere have fokus på, om loven har haft negativ betydning for elevernes færdigheder, herunder i de naturvidenskabelige fag. Jeg tilkendegav endvidere, at iværksættelse vil ske i løbet af folketingsåret 2027-28. Resultatet heraf forventes derfor at kunne sendes til udvalget i løbet af foråret 2028. Der henvises til svar på L 100 – spørgsmål 3.

4. Følgende fremgår af aftale af 21. april 2023 mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om at afskaffe uddannelsesparathedsvurderingen, hvortil der henvises:

»Afskaffelsen af uddannelsesparathedsvurderingen skal evalueres, herunder skal omfanget af individuel vejledning samt betydningen af den ændrede vejledningsindsats fra et elev- og forældreperspektiv belyses. Evalueringen gennemføres i 2028, så de nye bestemmelser har haft mulighed for at virke i tre skoleår.«

Det fremgår af regeringens lovprogram, at lovforslag forventes fremsat i november I.

5. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 174 om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler (Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.), jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 174 som fremsat, side 14:

»Børne- og Undervisningsministeriet vil foretage en evaluering af meddelelsesbogen, når den har haft virkning i tre år med henblik på at finde ud af, om meddelelsesbogen har virket efter hensigten.«

6. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 92 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.), jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 92 som fremsat, side 6:

»De foreslåede regler om nye minimumskrav til kommunernes tilsyn med dagtilbud vil blive evalueret efter fire år.«

7. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 38 om ændring af lov om kommunale internationale grundskoler (Ophævelse af revisionsbestemmelse), jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 38 som fremsat, side 4:

»Børne- og Undervisningsministeriet vil fortsat følge lovens virkninger. Som følge af, at loven stadig er relativt ny, og erfaringerne med anvendelsen af loven er begrænsede, forudsættes det, at ministeriet om tre-fem år vil foretage en evaluering af loven tilsvarende den, der er foretaget i 2018 og 2021, med henblik på at finde ud af, om lovens indhold og udformning er hensigtsmæssig, eller om der er ønsker fra kommunerne om ændringer. Her vil man bl.a. kunne se på, hvordan det er gået med Lolland Kommunes udfordringer med elevsammensætningen, og om der kunne være grundlag for at ændre i lovens bestemmelser om elevgrundlaget til kommunale internationale grundskoler, som en del andre kommuner også efterspørger.«

8. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 199 om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 199 som fremsat, side 5:

»Det bemærkes, at der vil blive gennemført en evaluering af erfaringerne fra bl.a. de fire kommuner, der indgås velfærdsaftaler med på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, herunder en evaluering af hvilke konsekvenser den omfattende frisættelse har haft for kvaliteten af indsatserne inden for området. Videre skal evalueringen tilvejebringe viden, som skal tjene som inspiration til forbedringer på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet på tværs af hele landet.«

Det fremgår af regeringens lovprogram, at lovforslag forventes fremsat i december I, hvorefter forsøgsperioden foreslås forlænget frem til den 31. juli 2025. Forlængelsen vil give mulighed for at afvente resultaterne fra slutevalueringen af velfærdsaftaleforsøget, inden forsøget ophører. Slutevalueringen forventes at foreligge ultimo 2024.

9. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 51 om ændring af lov om folkeskolen (Mulighederne for andet udtræk af prøvfag og etablering af fælles ledelse i forbindelse med skolesammenlægning m.v.), jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 51 som fremsat, side 5:

»Det er endvidere forventningen, at anvendelsen af ordningen vil blive monitoreret særligt tæt i de første år, og at der vil blive gennemført en evaluering af ordningen, når der er gået tre år.«

Bemærkningerne knytter sig til den ordning, hvor muligheden for et andet prøveudtræk alene gives til det særdeles begrænsede antal elever, der har så væsentlige funktionsnedsættelser eller sygdom, at de helt åbenlyst ikke kan deltage i idrætsundervisningen, fordi de fysisk er immobiliserede.

10. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 59 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, lov om de gymnasiale uddannelser, lov om erhvervsuddannelser og lov om kommunal indsats for unge under 25 år (Ny udbudsmulighed på gymnasier, nyt henvisningstaxameter, afskaffelse af muligheden for at udskifte oldtidskundskab med andre fag på uddannelsen til almen studentereksamen på private gymnasier, optag på adgangskurser og grundforløb plus og sammensætning af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser), jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 59 som fremsat, side 4:

»Børne- og Undervisningsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en evaluering om erfaringerne med den nye lovgivning om udbud af grundforløb i erhvervsuddannelserne på gymnasier og voksenuddannelsescentre.

Børne- og Undervisningsministeriet vil derfor udarbejde en evaluering til Folketinget. En sådan evaluering vil forventeligt indeholde oplysninger om antallet af ansøgninger, antallet af udbudsgodkendelser, den geografiske fordeling af udbudsgodkendelserne og de godkendte udbuds elevgrundlag samt erfaringerne med ordningen siden ordningens ikrafttræden mv., herunder skal det bl.a. vurderes om forslaget har bidraget til at øge søgningen til erhvervsuddannelserne (inden for områder, hvor der er behov for erhvervsuddannet arbejdskraft) i de pågældende geografiske områder, og at dette ikke er sket på bekostning af erhvervsskolerens elevgrundlag.

Børne- og Undervisningsministeriet vil til brug for evalueringen indhente oplysninger fra leder- og bestyrelsesforeningerne på området, som vil kunne bidrage med de almindelige erfaringer med hensyn til den nye lovgivning. Børne- og Undervisningsministeriet vil endvidere indhente bidrag fra øvrige interesseorganisationer, der har berøring med ordningen. Erfaringerne fra de berørte organisationer kan danne baggrund for overvejelser om et eventuelt behov for at præcisere eller ændre reglerne.

Det tilstræbes, at evalueringen kan blive oversendt til Folketinget tre år efter lovforslagets ikrafttræden.»

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet iværksætter evalueringen i oktober 2023, hvor sidste runde med behandling af ansøgninger til puljen om bedre uddannelsesdækning er afsluttet. Puljen udmøntes i perioden 2020-2023. Blandt andet gymnasier har kunnet ansøge om økonomisk støtte til at oprette udbud af erhvervsuddannelsers grundforløb.

11. I udvalgets betænkning af 19. februar 2019 over lovforslag nr. L 60 fra folketingsåret 2018-19 (1. samling) om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder, konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner, styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.) blev der stillet ændringsforslag om deling af lovforslaget i henholdsvis lovforslag nr. L 60 A om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner) og lovforslag nr. L 60 B om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.).

Ved ændringsforslag blev der i lovforslag nr. L 60 B indsat en bestemmelse (ny § 6), hvorefter ministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2021-22. Følgende fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget, jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg B, betænkning over L 60, side 6:

»Det foreslås, at der indsættes en revisionsbestemmelse, med henblik på at loven tages op til revision i folketingsåret 2021-22. Forud for revisionen vil der blive gennemført en evaluering af lovens virkninger. Det vil blive evalueret, i hvilket omfang sprogprøverne virker efter hensigten, herunder om de i tilstrækkelig grad bidrager til at styrke de dansksproglige færdigheder blandt eleverne på de omfattede skoler.»

Ved lov nr. 2153 af 27. november 2021 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2022-23. Herefter er revisionen ved lov nr. 325 af 28. marts 2023 blevet udskudt til folketingsåret 2023-24.

Det fremgår af regeringens lovprogram, at lovforslag forventes fremsat i februar II.

12. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 218 om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (Øgede frihedsgrader, rammer for donationer og styrket tilsyn med de frie skoler m.v.), jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 218 som fremsat, side 12:

»Undervisningsministeriet foretager en evaluering af den foreslåede ordning om etablering af afdelinger, når ordningen har virket i fem år (dvs. i 2024), herunder om ordningens betydning for elevtallet på de frie grundskoler.«

13. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 202 om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen og forskellige andre love (Praktikpladsafhængigt bidrag til AUB m.v.), jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 202 som fremsat, side 42:

»Eud-aftalekredsen (Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) er enige om, at gennemføre et treårigt rammeforsøg, hvor der kan deltage op til seks efterskoler med samlet op til 200 elever i 10. klasseforløb, der kombinerer 10. klasse med 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb. Forsøget startes så vidt muligt op pr. 1. august 2017 og gennemføres i så fald i skoleårene 2017/18, 2018/19 og 2019/20 med en evaluering inden den 1. oktober 2019 med henblik på, at eud-aftalekredsen i efteråret 2019 kan drøfte, hvorvidt der skal etableres permanent ordning, hvor en efterskole og en institution for erhvervsrettet uddannelse kan indgå en overenskomst om tilbud af et 10. klasseforløb, der kombinerer 10. klasse med 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb. Evalueringen vil derfor blandt andet indeholde en undersøgelse af søgemønstret henholdsvis til og fra kombinationsordningen, da det er grundlaget for at kunne vurdere de økonomiske konsekvenser ved gøre ordningen permanent for både efterskolerne og erhvervsuddannelserne. I forbindelse med overvejelser om evt. at gøre ordningen permanent efter forsøgsperioden skal der endvidere tages fornyet stilling til, hvordan potentielle merudgifter ved en permanent ordning skal finansieres.«

Ingen skoler ansøgte om at gøre brug af ordningen, og ordningen er derfor ikke blevet evalueret.

14. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 58 om de gymnasiale uddannelser, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 58 som fremsat, side 21:

»Herudover er det aftalt med partierne bag aftalen om styrkede gymnasiale uddannelser, at der skal ske en særskilt evaluering af de nye adgangsforudsætninger og udvikling i søgemønstret til ungdomsuddannelserne. Virkningen af de ændrede bestemmelser om adgangsforudsætninger til de gymnasiale uddannelser skal evalueres fire år efter, at ændringerne er indført, det vil sige på baggrund af erfaringerne til optag til skoleåret 2023/24. Evalueringen skal se på udviklingen i de forhold, som indførelsen af krav til elevernes faglige forudsætninger har til hensigt at påvirke, nemlig elevernes frafald, elevernes faglige resultater, herunder maksimal udfordring af alle elever uanset social baggrund, og endelig elevernes videreuddannelsesfrekvens.«

Den pågældende evaluering er endnu ikke igangsat.

Det fremgår endvidere af lovforslagets side 46:

»Som led i implementering af den politiske aftale om styrkede gymnasiale uddannelser foreslås det, at den toårige uddannelse til hf-eksamen under bestemte betingelser skal kunne udbydes med udgangspunkt i Rudolf Steiners pædagogiske tanker. Institutionerne vil, forudsat de bliver godkendt til det af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, være undtaget fra kravet om afholdelse af prøver og dokumentation for uddannelsen gennem eksamensbevis. Institutionerne vil derimod skulle dokumentere uddannelsen gennem et afsluttende vidnesbyrd, der i sproglig form redegør for de kompetencer, eleverne har opnået i de enkelte fag og uddannelsen som helhed.

Med den særlige ordning, som foreslås, vil institutionerne kunne opnå statstilskud til driften af uddannelsen og adgang til, at elever over 18 år kan modtage SU. Ordningen vil ikke give studenter fra den toårige uddannelse til hf-eksamen på Rudolf Steinerinstitutionerne (11. og 12. år) mulighed for optagelse på videregående uddannelse gennem kvote 1. Personer med et vidnesbyrd for uddannelsen på en sådan institution, vil derfor fortsat skulle søge om optagelse via kvote 2 og gennem at indgive dispensationsansøgning i det enkelte tilfælde.

Den særlige ordning skal evalueres, når den har været gældende i fem år.«

Arbejdet med en evaluering af Steinerordningen er påbegyndt i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

15. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 32 om ændring af lov om efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og forskellige andre love (Fornyelse af frie fagskolars undervisningstilbud m.v.), jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 32 som fremsat, side 6:

»Det fremgår af Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser indgået mellem regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti af 24. februar 2014, at aftalepartierne er enige om, at erfaringerne med fælles campusmiljøer

mellem erhvervsskoler og gymnasier samt evt. 10. klasse skal evalueres og videreformidles til de relevante uddannelses- og udbudssteder. Målet er, at fordelene ved campusdannelser skal udnyttes og styrkes, da de umiddelbare erfaringer med campusdannelser tyder på, at campus kan være med til at styrke fagligheden, studiemiljøet og fastholdelsen af frafaldstruede elever i en ungdomsuddannelse. Der henvises til aftalens pkt. 2.4. Et forsøg, der åbner mulighed for fleksible samarbejdsformer mellem frie fagskoler og erhvervsskoler ses som et godt bidrag til at styrke især svage unges overgang til erhvervsuddannelse og til at fastholde eleverne i uddannelsen. I forlængelse af arbejdet med at styrke nye samarbejdsformer på ungdomsuddannelsesområdet, særligt i form af campusmiljøer, foreslås etableret en forsøgsordning om bygningsamarbejde mellem frie fagskoler og mindst én institution for erhvervsrettet uddannelse. Campusforsøget kan løbe over 10 år, hvorefter den frie fagskole forudsættes at opfylde kravene i lovens § 6, stk. 1, nr. 4 og 6, om henholdsvis krav om egnede lærer- og forstanderboliger, henholdsvis krav om ejerskab til skolens bygninger og faste ejendom. Ansøgning om forsøg skal være modtaget af Undervisningsministeriet senest den 31. december 2019.

Det kan indgå i et sådant forsøg, at en fri fagskole som led i samarbejdsstrukturen kan leje lokaler hos en institution for erhvervsrettet uddannelse, eller selv udleje lokaler til en institution for erhvervsrettet uddannelse. Erfaringerne fra sådanne forsøg vil blive inddraget i det fortsatte arbejde med at sikre attraktive ungdomsuddannelsesmiljøer. Da forsøgsordningens formål er at give unge bedre vilkår for at komme videre i uddannelsessystemet, særligt erhvervsuddannelserne, vil fokus for godkendelse af forsøg være de involverede skolars beskrivelse af målsætninger for forsøget, de særlige indsatser for at nå målet og opfølgningen herpå.

Som led i forsøget kan en erhvervsskole i campus stå som vært for et administrativt fællesskab efter reglerne i § 33 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvori en eller flere frie fagskoler i det samme campus deltager.

Ved forsøgsperiodens afslutning vil ministeriet på baggrund af erfaringerne med forsøgsordningen vurdere behovet for eventuelle ændringer i lovgivningen.»

16. Følgende fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 181 om ændring af lov om folkeskolen (Indførelse af fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi, ændring af bedømmelsesordning ved folkeskolens skriftlige prøver m.v.), jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 181 som fremsat, side 5:

»Med henblik på at undersøge, om den fælles prøve i de tre naturfag styrker interessen og motivationen hos eleverne i forhold til naturfagene, igangsættes et femårigt evaluerings- og følgeforskningsprogram i perioden 2015-2020, der blandt andet vil omfatte en evaluering i 2020 af den fælles prøve i fysik/ kemi, biologi og geografi.«

Den daværende børne- og undervisningsminister orienterede ved brev af 21. april 2022 udvalget om, at den afsluttende evaluering blev udskudt til 2023, sådan at den foreligger i november 2023. Der henvises til BUU alm. del – bilag 156 fra folketingsåret 2021-22.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye